

ציודה לדרך:

עלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

יו"ל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!

ציודה לדרך פרשת כי תשא - פרה

עלון מס' 41

עלון זה מוקדש לע"נ
קילא יהודית ע"ה בת ר' יהושע הי"ד

בדרך הפרשה

התורה! רבינו הרמב"ם כותב שאברהם מסר את התורה ליצחק, והוא מסרה ליעקב. יעקב מסר את התורה ללוי, ובני לוי הושיבו ישיבות במצרים ולא פסקה מהם תורה כלל, לפיכך לא נשתעבדו בני לוי במצרים, כי עסקו בתורה ולא עסקו בעבודת פרעה. התורה היא המגן היחידי כנגד פיתויי היצר הערמומי! יש משמים שמירה מיוחדת ללומדי התורה. סיפור מיוחד על הגאון הרב משה פיינשטיין זצ"ל ממחיש כי משמירת תורה ומצוות רק מרויחים. לפני כמאה שנה, כאשר היה הרב פיינשטיין רב באחת העיירות ברוסיה, התגורר בה יהודי שהיה מלשין לקג"ב על

בפרשתנו נקרא על חטא העגל. החטא החמור בו מרבית העם נהה אחרי הערב רב' שקם ודרש לעשות תחליף למשה רבינו שחשבו כי הוא מת. מרוב שהחטא חמור, הוא בלתי מוכן לחלוטין! קטנים אנו מלהבין את אירועי הימים ההם. הבה ניקח ונלמד נקודה מעשית אחת: כח לימוד התורה! היחידים שנשמרו ועמדו ביראת ה' ולא השתתפו בחטא זה, הם שבט לוי. כאשר משה רבינו הכריז "מי לה' אלי", מספרת התורה: "ויאספו אליו כל בני לוי". מה היה הדבר שכל כך השפיע עליהם ונתן בהם כח ועוז מול הסחף הנוראי? התשובה היא: כח

הרב משה פיינשטיין זצ"ל

מחויבים לקבורו כדת וכדין. ולעניין חטאיו ועוונותיו, בשמים כבר ידונו אותו על מעשיו, וכך יתכפרו עוונותיו".

אנשי החברא קדישא שמעו לדברי הרב, וקברו את היהודי כהלכה. חלפו מספר ימים, והנה רואה שומר בית הקברות שהגיעו מטעם השלטונות לבדוק את קברו של אותו מוסר מלשין. הוא הראה להם את מקום קבורתו, והם פתחו את הקבר ובדקוהו, לאחר שהייה קצרה חזרו וסגרוהו.

השומר התפלא על מעשיהם, ושאלם מדוע בדקו את הקבר. השיבו אנשי השלטונות כי התקבל מכתב מאותו מלשין, אותו כתב לפני מותו: "היות ואני יודע שיהודי העיר שונאים אותי על נאמנותי לשלטון, ודאי יקברוני בבזיון. עליכם לבדוק האם אכן קברו אותי ככל בן ישראל או שקברוני בקבורת חמור", וכדבריו עשינו, אך נוכחנו בטעותו!

שומר בית הקברות הגיע לבית הכנסת וסיפר את הדברים הללו לפני יהודי העיירה. סיפור המעשה המחיש לכולם עד כמה יש לשמור על דקדוק ההלכה ללא סטיות ולא התחשבות ברגשות ודעות אחרות. וכך - רק על ידי הקפדתו של הרב על דברי ההלכה במלואם - ניצלו כל יהודי העיירה מידם הקשה והאכזרית של השלטונות.

יהודי המקום. בזמנים אלו, כל יהודי שהיה 'מטופל' על ידי אנשי הקג"ב, היה חוזר שבור ברוחו, בנפשו ובגופו, ולפעמים לא היה חוזר כלל... סבל רב סבלו יהודי העיירה מאותו מלשין ארוך.

ברבות השנים, חלה המלשין ומת. לקראת מותו השאיר מכתב לחברא קדישא בעירו, ובו כתב: היות והוא מתחרט על מעשיו הרעים ומבקש כפרה על כל הצער שגרם, חפץ הוא שיקברוהו מחוץ לבית הקברות, ולא רק זאת, אלא שיקברוהו 'קבורת חמור' - השלכה לקבר בבזיון, כדי שבכך יכופרו עוונותיו. ניגשו אנשי החברא קדישא לרב העיירה, הרב משה פיינשטיין, ושאלוהו כיצד לנהוג עם צוואה כזו, הנוגדת את ההלכה שקובעת שיש לקבור את המת בכבוד הראוי. השיב הרב כי על פי הדין, אדם אינו בעלים על גופו, ולכן אינו יכול לצוות מה יעשו עם גופו לאחר מותו. על כן ינהגו כפי שההלכה מחייבת ויקברו את המלשין ככל יהודי לאחר פטירתו.

התפלאו אנשי החברא קדישא ואמרו לרב: "הרי היהודי התחנן במכתבו שינהגו בו כן, שתהא לו כפרה על עוונותיו, ומדוע לא נרחם עליו וננהג עימו כפי בקשתו?" השיב רבי משה: "מתפקידנו לשמור ולקיים מה שאומרת ההלכה, ומתפקידי כרב בישראל לדאוג שאכן ההלכה תבוצע כהלכתה. אנו

בדרך הצדיקים

כמותו - כזה אני אוהב". כדרכנו, נשתדל להביא נקודות אור מחייו של רבינו - מעשים שנוכל אף אנו להשתדל לחקותם ולעשות כמותם.

רבינו שילב באישיותו אהבת ה', אהבת התורה ואהבת ישראל. סיפורים רבים ידועים על מידותיו הנעלות ועל מידת ותרנותו המופלגת. לפניכם, קוראים יקרים, סיפור מיוחד המגלה מעט כיצד התעצבה אישיות מיוחדת זו...

הצעקות הרמות הדהדו בגרם המדרגות שעלו לבית הישן בשכונת שערי חסד בירושלים, וגלשו אל

יהלום מיוחד בכתרה של ירושלים, אורו של עולם, היה הגאון הגדול פוסק הדור הרב שלמה זלמן אויערבך, אשר השבוע ביום כ' באדר מלאו 26 שנים לפטירתו. בהתמדתו הגדולה, בחוכמתו הרחבה, באהבתו הגדולה לכל יהודי ובחיוכו המלבב, זכה למעלה העליונה בתורה ויראה, ונערץ היה על כל בני דורו.

ר' שלמה זלמן היה נוהג להגיד "אינני אוהב סיפורים על מעשים טובים יוצאי דופן - שהרי אין אדם יכול לעשות כמותם. סיפור שאפשר לחקותו ולעשות

על דלת ביתו, מחשש לשלומו, אך שום מענה לא בא מתוך הבית. באין ברירה החליטו להיכנס אל

הבית ונדהמו לגלות: הבית היה נטוש!

התעלומה העסיקה את כל תושבי השכונה. ואז התברר שעובר אורח ראה, שבוע קודם לכן, את רבי אהרון יוצא עם כל מיטלטליו מן הבית לעבר יעד בלתי-ידוע. צער רב מילא את לב התושבים.

מדוע החליט רבי אהרון לנטוש את שכונתם? וכי לא נהגו בו בכבוד הראוי? ככל שהתאמצו לברר את העניין, לא הצליחו להגיע להשערה המניחה את הדעת. איזו סיבה יכלה לגרום לעזיבה

הפתאומית והחשאית הזאת?

ייתכן, העלה מאן-דהוא חשש, שרבי אהרון נוקק לתמיכה כספית גדולה מזו שניתנה לו. רגשות אשם מילאו את לב העסקנים. הם הוסיפו לחקור וגילו שרבי אהרון עבר לגור ביפו. החליטו לשגר משלחת לפייסו, ולהציע לו לשוב לשערי חסד, עם הבטחה להגדלת התמיכה הכלכלית.

רבי אהרון קיבל את אורחיו בסבר פנים יפות. חלילה, הבהיר, אין לו שום טענה כלפיהם. להפך, הוא אסיר תודה להם על כל מה שעשו למענו ועל הדירה הנאה שהעמידו לשימושו. "סיבת עזיבתי

הרחוב השקט. היה זה בביתו של רבי שלמה-זלמן אויערבך.

קבוצת 'קנאים' התפרצה אל הבית. הללו החלו להטיח ברבי שלמה-זלמן האשמות ולהשמיע את מחאותיהם. הסערה התעוררה בעקבות פסק הלכה שפסק הרב אויערבך, ולא מצא חן בעיני הקנאים.

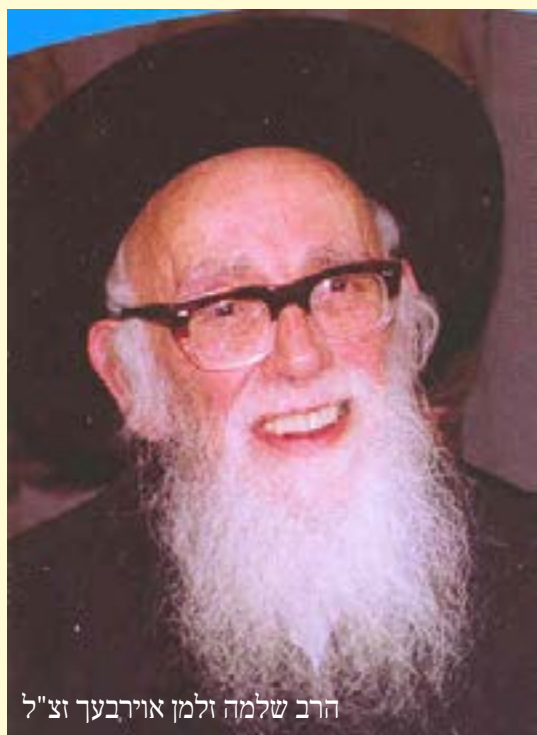
באותה שעה עבר ליד הבית אחד מתלמידיו הקרובים של הרב. הצעקות החרידו אותו והוא החיש את צעדיו לעבר ביתו של מורו ורבו. בהיכנסו אל הבית נחמץ לבו למשמע הביטויים הקשים שהטיחו אותם אנשים בפוסק הנערץ.

אך תגובתו של רבי שלמה-זלמן הייתה מפתיעה; הוא ישב על כיסאו בנחת, ארשת שלוה נסוכה על פניו, ולא השיב למחרפיו דבר. הוא המתין בדומייה לשוך הסערה. ואכן, בתוך זמן קצר עזבו המפגינים הלא-קרואים את הבית, והשקט שב לשרור במעונו הדל והצנוע של רבי שלמה-זלמן.

התלמיד לא יכול היה לכלוא את התפעלותו. "מניין הצליח הרב לגייס כוחות נפש גדולים כל-כך ולהתאפק מלהשיב להם מנה אחת אפיים?" תהה. "הלוא כל אדם אחר היה מאבד את סבלנותו זה מכבר!"

חיוך טוב עלה על פניו הנעימות של רבי שלמה-זלמן. "שב נא", אמר, "ואספר לך מעשה שהייתי עד לו בצעירותי, והשפיע מאוד על מהלך חיי".

בשכונת שערי חסד, שבה נולד רבי שלמה-זלמן, התפשטה בשורה מרנינה: הגאון רבי אהרון כהן, חתנו של רבינו ה'חפץ חיים', עולה לארץ ישראל והחליט להשתקע בשכונה, שידועה היתה כמקום תורה. התרגשות רבה אחזה בתושבים, וכולם החלו להתכונן לקבל את פני האורח בכבוד. תושבי השכונה יצאו לקבל את פניו בחגיגות וברגשי שמחה על שבחר להתגורר בשכונתם. הם אף הכינו לו דירה נאה והבטיחו לדאוג לכל מחסורו, ובלבד שיוכל לשקוד על תורתו במנוחה. לא חלף זמן רב, והנה, רבי אהרון נעדר מבית הכנסת. כשעבר עוד יום ועוד יום והוא לא נראה, החלה הדאגה לכרסם בלב שכניו. הם ניסו לדפוק

הרב שלמה זלמן אויערבך זצ"ל

שוכנים בו. ואולם יום אחד, בהיותי בבית הכנסת, הגיעו לאוזני קולות ויכוח על כהונתו של הגבאי. הקולות והדיבורים הבלתי-מכובדים גברו, ופתאום הכתה בתודעתי כברק ההכרה - יש כאן בשכונה מחלוקת! דברי חמי החלו לצלצל באוזני. "ברח לך מן המקום הזה!" שמעתי את קולו. לא הייתה לי ברירה אלא לארוז מיד את חפציי ולחפש לי מקום אחר."

סיים רבינו שלמה-זלמן אויערבך את סיפורו ואמר לאיש שיחו: "כאשר חזרו חברי המשלחת ופניהם נפולות, חלקו עם קהל המתפללים את סיפורו של רבי אהרון. אני הייתי אז נער צעיר, אך הדברים נחרתו בליבי. גמרתי אומר בנפשי: יהיה מה שיהיה, לעולם לא אהיה שותף לעניין של מחלוקת ולא איגרר אליה!"

הביט רבי שלמה-זלמן בשלוות נפש לעבר תלמידו ואמר: "כעת מבין אתה מדוע שמרתי על רוגע ואיפוק אל מול ההתפרצות אל ביתי? - יהיה אשר יהיה, אינני מגיב על מחלוקת".

את שכונת שערי חסד שונה היא לגמרי", אמר. "היה זה קודם שיצאתי למסע לארץ ישראל", החל לספר. "נכנסתי אל חותני הדגול, רבינו ה'חפץ חיים', להיפרד ממנו ולקבל את ברכת הדרך. בין שאר הדברים שאלתי היכן לדעתו עליי להתגורר. מניתי כמה אפשרויות: ירושלים, צפת, חברון ויפו. חותני הרהר רגעים מספר ואחר-כך הישיר אליי מבט ואמר: 'אין זה משנה היכן תגור, אבל הבטח לי בתקיעת כף שתדיר את רגלך ממקום שיש בו מחלוקת! אם תיקלע למקום כזה, ברח ממנו במהירות!'

"עשיתי כפי שנצטוויתי", סיכם רבי אהרון. "הבטחתי לחותני בתקיעת כף שאתרחק מן המריבה והמחלוקת כמטחוי קשת. אלה היו דברי הפרידה האחרונים ממנו, ואזהרתו הלכה לנגדי כתמרור עם בואי ארצה".

נאנח רבי אהרון קלות והמשיך: "התיישבתי בשכונתכם, וסברתי שבאתי אל המנוחה ואל הנחלה, אל מקום של תורה ויראת שמים שהשלום והשלווה

כמה געגוע לטהרה יש לעם ישראל! כמה צמאות הנפשות ומבקשות להיטהר במים הטהורים שהקב"ה עתיד לזרוק עלינו, ולתת בקרבנו לב בשר, לב מרגיש, לב בוער לעבודת ה'!

בסייעתא דשמיא, פעילי השטח של 'קרן ההסעות' מרגישים התעוררות רוחנית עצומה עם היציאה מסגרי ה'קורונה'. באופן מפתיע יש ביישובים הרחוקים מחיי תורה ביקוש מוגבר לרישום לבתי ספר תורניים, והאחראים על מסלולי ההסעה הרבים, כבר חשים עלייה חדה בכמות קווי ורכבי ההסעה בשנת הלימודים תשפ"ב. ניתן להמליץ את הפסוק "אשרי שמרי משפט עשה צדקה בכל עת" על תורמי 'קרן ההסעות' כי מסייעים למשימה קבועה, יומיומית, של הסעת רבבות תלמידים.

שבת זו היא השלישית מבין 'ארבע הפרשיות' בבית הכנסת קוראים, בנוסף לפרשת השבוע, גם את 'פרשת פרה אדומה', ועל כן מוציאים שני ספרי תורה.

היות וקרבים אנו לימי חג הפסח, בו מצווה כל יהודי לעלות לירושלים ולהקריב קרבן פסח, מזכירים לעם כי יש להיטהר מבעוד מועד.

מפטירין בספר יחזקאל, דברי נבואה מרגשים ומעודדים על טהרת עם ישראל לקראת הגאולה השלימה: "... וְלִקְחֵתִי אֶתְכֶם מִן הַגּוֹיִם... וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם, מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמְכַל גְּלוּלֵיכֶם אֶטְהַר אֶתְכֶם... וְנָתַתִּי לָכֶם לֶב חָדָשׁ וְרוּחַ חָדָשׁ אֶתֶן בְּקִרְבְּכֶם וְהִסַּרְתִּי אֶת לֵב הָאֶבֶן מִבְּשַׂרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר..."

בדרך הסגולה

עשבים וצמחים, המיזבשים ונכתשים יחד, ועל גבי גחלי אש הם מעלים עשן וריח ניחוח. אך לא לכל הסממנים הללו יש ריח טוב! ל'חלבנה' יש ריח רע! אומר הקב"ה "כדי להגיע לריח שיעלה ניחוח לפני – יש להוסיף גם את החלבנה!".

כאשר ריח החלבנה משתלב בפיטום הקטורת, לא רק שהריח הרע אינו נודף, אלא הוא מתקן ומשלים את הריח הנעים הכללי. הקב"ה אוהב את האחדות ושאנו דואגים לכולם, לבל ידח ממנו נדח, לכן הקטורת חביבה עליו יתב"ש יותר מהכל. רבי אחא העמיד תלמידי חכמים בכל ארבע פינות העיר, ובכך לימד אותם שעל תלמידי החכמים יש את האחריות לנעשה בכל פינות העיר, אף בשכונות הנידחות - לא מוותרים על שום נשמה! "ואם חיסר אחת מכל סמניה..." רחמנא ליצלן! ולוואי ונזכה להעלות 'ריח ניחוח' להקב"ה ולסלק לחלוטין את הנגף מעלינו!

בפרשתנו נקרא את 'פרשת הקטורת' המסוגלת לעצירת מגפות. בזוהר הקדוש מסופר על רבי אחא שהגיע לכפר שבו היתה מגפה לא-עלינו שהפילה חללים רבים. אנשי העיר התחננו על נפשם לרב ובקשו כי יעזור להם. קרא רבי אחא לתלמידי חכמים, העמיד אותם: עשרה בכל אחת מארבע פינות העיר, וקראו בכוונה גדולה את פרשת הקטורת, והמגיפה נעצרה!

בשעה שמשה רבינו עלה לקבל את התורה, כל מלאכי מעלה העניקו לו מתנות. ומה נתן לו השטן? הוא גילה לו כי הקטורת עוצרת מגפות. לאחר חטא עדת קרח שלח משה את אהרן לעצור את המגפה עם מחתה של קטורת.

ומה מיוחד בקטורת? מדוע הקב"ה אוהב את הקטורת יותר מכל הקרבנות? מכיוון שהקטורת רומזת על אחדות עם ישראל. בקטורת ישנם י"א סממנים, מיני

בְּדֶרֶךְ הַחֵידָה:

שאלות לפרשת כי תשא

צנו על לפחות אחת מהשאלות הבאות:

- למה זכה דמא בן נתינה שתיוולד בעדרו 'פרה אדומה'?
- מאיזו נחושת הכינו את הכיור במשכן?
- שני חכמי הלב שהתמנו על מלאכת המשכן היו בצלאל בן אור בן חור משבט יהודה, ואהליאב בן אחיסמך ממטה דן. מה דורשים הז"ל על ציון שבטיהם?

שְׁלַחוּ לָנוּ לְמַייל: zaida@kerenh.org.il או לפקס 03-8004455
וְמִי שֶׁפֶתַר אֶת הַחֵידוֹת – נְפָרְסֶם אֶת הַשֵּׁם שְׁלוֹ עִם הַפְתָּרוֹן בְּעֶלּוֹן הַפֶּא.

תשובות לפרשת תצוה

כמה ספרי תורה מוציאים בשבת זו? (חשבו היטב!)

- בכל יישובי הארץ הוציאו ספר אחד, לקריאת פר' תצוה. ואילו בירושלים בה היה "שבת פורים" הוציאו ספר נוסף לקריאת 'ויבוא עמלק'.
- איך יתכן ובשתי שבתות רצופות יקראו את אותה ה'הפטרה'?
- בשבת 'פרשת תרומה – זכור' קראנו כולנו בהפטרה על מעשה שאול ואגג מלך עמלק. בירושלים הפטירו גם בשבת 'פרשת תצוה' בהפטרה זו, כי פורים חל בה ביום השבת
- איזה מבגדי כהן גדול מכפר על חטא לשון הרע?
- מעיל תכלת.

הפותרים: שלמה זאב ל. | שמואל כ. | אביגדור ה. | רות ג. | שושי ל.

מעונינים להנציח את העלון הבא לזכות יקירכם?
צרו איתנו קשר במייל: zaida@kerenh.org.il

רוצים את העלון אצלכם?

שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il ונשלח אליכם!

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ד 5-804-659-95
התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמ"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדדים פלוס" ברחבי הארץ